

ХУЛОСАИ

**Шўрои диссертационии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон аз рӯйи диссертасия барои дарёфти
дараҷаи илмии номзади илм**

**Парвандаи аттестационии №_____
Қарори Шўрои диссертационӣ аз 12 ноябрин соли 2022, № 9**

Барои сазовор донистани Муродзода Фирӯза Рузбой, шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон додани дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.

Диссертасияи дар мавзуи «Тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро, ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) санаи 12-уми ноябрин соли 2022 аз ҷониби Шўрои диссертационии 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, Фармоиши Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07-уми январи соли 2022, таҳти № 15/шд) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Унвончӯ Муродзода Фирӯза Рузбой соли 1965 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст. Соли 1983 ба Университети Давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин дохил шуда, онро соли 1988 аз рӯйи ихтисоси ҳуқуқшинос хатм намудааст.

Дар Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон солҳои 1993-2006 ба сифати муфаттиш, сармуфаттиш ва сармуфаттиш оид ба корҳои маҳсусан муҳими Раёсати тафтишотии ВКД ҶТ фаъолият намудааст.

Сипас аз соли 2006 то соли 2010 дар маслиҳатхонаи ҳуқуқии н.Сино ба ҳайси адвокат кор кардааст.

Аз соли 2010 то инҷониб дар Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намуда истодааст. Дар давоми 12 соли хизмат дар Агентӣ зиёда аз 9 сол вазифаҳои роҳбарикунандаро ба зимма дошта, дар Шуъбаи назорати муомилоти маводи нашъаовар ва пешгирии нашъамандӣ ва айни замон дар Шуъбаи иттилоотӣ-таҳлилӣ ҳамчун муовини сардори шуъба фаъолият менамояд.

Аз соли 2017 то ин ҷониб унвончӯи адъюнктураи Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, таҳқиқоти диссертационияшро дар мавзуи «Тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба итном расонидааст.

Диссертатсия дар кафедраи ҳуқуки чиноятӣ, криминология ва психологияи факултети № 2-юми Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон омода ва дар ҳамин кафедра мӯҳокима ва ба ҳимоя тавсия шудааст (суратҷаласаи № 1 аз 10-уми марта соли 2022).

Роҳбари илмӣ: Сафарзода Анвар Ислом – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи ҳуқуки чиноятӣ ва муқовимат бо коррупсияи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Абдуҳамитов Валиҷон Абдуҳалимович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, дотсенти кафедраи ҳуқуки чиноятии Донишгоҳи славянини Россия-Тоҷикистон;

Зокирзода Зафар Хайрулло – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсенти кафедраи ҳуқуқ ва методикаи таълими они Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ноҳияи Рашт, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар – Муассисаи таълимии таҳсилоти олии қасбии «Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон» дар тақризи мусбати худ, ки и.в. мудири кафедраи ҳуқуки чиноятӣ, криминалистика ва пешгирии коррупсияи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент Аҳмедов Н.И. имзо ва аз ҷониби ректори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Шарифзода М.М. тасдик шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Муродзода Фирӯза Рузибоян дар мавзуи «Тавсифи ҳуқуқии чиноятӣ ва криминологии муомилоти файриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯйи навғонии илмӣ, мубрамият, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доштанаш сазовори баҳои мусбат буда, ба талаботи банди 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдик шудааст, мутобиқат мекунад ва муаллифи он Муродзода Фирӯза Рузибоян сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи чиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои чиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мебошад.

Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи чиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои чиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) дар сатҳи даҳлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаи гуногуни проблемаҳои мӯкаммалсозии қонунгузорӣ ва қвалификатсияи чинояти муомилоти файриқонунии прекурсорҳо алоқамандии зич дорад.

Довталаби дарёфти дарацаи илмӣ муаллифи 12 мақолаҳои илмие мебошад, ки З-тои он дар мачаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд. Интишороти унвонҷӯ, нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертасияро инъикос намуда, саҳми шаҳсии муаллифро сабит менамоянд.

Тавсифи муҳтасари таълифоти илмӣ вобаста ба таҳқиқоти илмӣ, саҳми муаллиф ва ҳаҷми таълифоти илмӣ, инчунин таълифоти арзанда, ки дар мачаллаҳои тақризшаванде чоп шудаанд, бо зикри маълумоти нашрӣ оварда мешавад.

1. Мақолаҳои илмие, ки дар мачаллаҳои тақризшаванде ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расидаанд:

[1-М]. Муродзода, Ф.Р. Объект незаконного оборота прекурсоров [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Мачаллаи илмӣ). – 2018. – №2. – С. 203–207. ISSN 2413-5151.

[2-М]. Муродзода, Ф.Р., Холназарзода, Ш.И. Предупреждение незаконного оборота наркотических средств, психотропных веществ и их прекурсоров [Матн] / Ф.Р. Муродзода, Ш.И. Холназарзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Мачаллаи илмӣ). – 2019. – №8. – С. 211–215. ISSN 2413-5151.

[3-М]. Муродзода, Ф.Р. Предмет незаконного производства, изготовления, переработки, приобретения, хранения, сбыта, транспортировки или пересылки прекурсоров [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (Мачаллаи илмӣ). – 2019. – №5, – қ. 2. – С. 221–226. ISSN 2413-5151.

[4-М]. Муродзода, Ф.Р. Субъект незаконного производства, изготовления, переработки, приобретения, хранения, сбыта, транспортировки или пересылки прекурсоров [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Осори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон (Мачаллаи илмӣ). – 2020. – №2 (46). – С. 108–114. ISSN 2412-141X.

2. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмуаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ чоп шудаанд:

[5-М]. Муродзода, Ф.Р. Назорати муомилоти прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Конференси илмӣ-амалии ҷумҳурияйӣ дар мавзуи «Саҳми мақомоти гумruk дар таъмини амнияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон». – Душанбе, 2020. – С. 423–431.

[6-М]. Муродзода, Ф.Р. Вазъи муомилоти ғайриқонуни маводи нашъадор ва паҳншавии нашъамандӣ дар ҷомеаи ҷаҳон [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Конференси илмӣ-амалии ҷумҳурияйӣ дар мавзуи «Саҳми

мақомоти гумрук дар таъмини амнияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон». – Душанбе, 2020. – С. 444–450.

[7-М]. Муродзода, Ф.Р. Влияние афганского наркотрафика как фактор угрозы национальной безопасности Республики Таджикистан [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Научный журнал современности (Международный научный журнал). – 2020. – №7. – С. 19–26. ISSN 2541-7827.

[8-М]. Муродзода, Ф.Р. Таджикистан во взаимодействии с мировым сообществом и впредь будет наращивать свой потенциал в вопросах противодействия наркоугрозе [Матн] / Ф.Р. Муродзода // Научный журнал современности (Международный научный журнал). – 2020. – №7. – С. 27–36. ISSN 2541-7827.

[9-М]. Муродзода, Ф.Р., Холиқова, М.Ғ. Ҳамкории Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо. [Матн] / Ф.Р. Муродзода, М.Ғ. Холиқова // Конфронси илмӣ-амалии ҷумҳурияйӣ дар мавзуи «Саҳми мақомоти гумрук дар таъмини амнияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон». – Душанбе, 2020. – С. 223–228.

[10-М]. Ҳолназарзода, Ш.И., Муродзода Ф.Р. «Конституционно-правовые основы противодействия незаконному обороту наркотических средств» [Матн] / Ш.И. Ҳолназарзода, Ф.Р. Муродзода // Маводи Конфронси илмӣ-амалии ҷумҳурияйӣ бахшида ба 25 солгарди таҷлили рӯзи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзуи «Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон: Ифодаи арзишҳои волоияти қонун, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва давлат» / Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмат. – Душанбе, 2019. – С. 139–144.

[11-М]. Сафарзода, А.И., Муродзода, Ф.Р. Пешгирии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» [Матн] / А.И. Сафарзода, Ф.Р. Муродзода // Давлатшиносӣ ва ҳуқуқи инсон. Мачаллаи илмӣ-амалӣ. – 2020. – №4 (20). – С. 71–85. ISSN 2414 9217.

[12-М]. Муродзода, Ф.Р., Асрорзода, З. Прекурсорҳои воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ [Матн]: дастурамали методӣ / Ф.Р. Муродзода, З. Асрорзода. – Душанбе: ЭР- граф, 2020. – 77 с. ISBN 978-99975-58-81-7.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шаҳсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба Шӯрои диссертационӣ ворид шудаанд. Аз ҷониби мудири шӯбай масоили назариявии давлат ва ҳуқуқи муосири Институти фалсафа, сиёsatшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Бобоҷонзода И.Ҳ.; мудири кафедраи ҳуқуқи байналмилалии факултети дипломатия ва сиёsatи

Академияи идоракуний давлатии назди Президенти ҶТ н.и.х., дотсент Саидмухторов А.А.; мудири кафедраи ҳуқуқи тиҷоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент Алиев Ф.Ш.

Ҳамаи тақризҳо мусбат арзёбӣ гардида, дар онҳо баъзе эродҳои ҳусусияти баҳснокдошта манзур шудааст. Эродҳо асосан нуктаҳои илмии мубоҳисавии диссертатсияро фаро гирифта, аз инҳо иборатанд:

– дар автoreферат муаллиф дар бораи дар муомилоти қонунӣ ва ғайриқонунӣ қарор доштани прекурсорҳои воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ фикру андешаҳои худро иброз намудааст. Лекин дар баробари ин диссертант барои таҳқиқи пурра ва ҳамаҷониба санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандай Тоҷикистонро ба таври лозимӣ истифода набурда, бештар мисолҳо аз таҷрибаи дигар давлатҳо овардааст, ҳол он ки мавзуи рисолаи илмӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст. Лозим ба ёдоварист, ки ҳалли ин масъала кам инъикоси худро ёфтааст. Вобаста ба ин, зарур мешуморем, ки муаллиф ҳангоми ҳимояи ошкоро ба ин масъала равшаний андозад; муаллиф дар автoreferati рисола консепсия ва барномаҳои давлатиро истифода накардааст. Беҳтар мебуд, ки муаллиф Консепсияи сиёсати ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2028, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 феврали соли 2018, таҳти №1005 тасдик шудааст, истифода мекард, зоро он сифати рисолаи диссертационӣ ва автoreferatро боз ҳам мукаммалтар менамуд; мавзуи илмӣ бахшида шудааст ба муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо, лекин муаллиф дар баъзе мавридҳо мушкилоти маводи нашъадорро бо прекурсорҳо омехта намудааст. Хуб мешуд агар муаллиф аз доираи мавзӯъ набаромада, бештар ба дигар паҳлуҳои ин мушкилот таваҷҷӯҳ мекард ва ин сатҳи рисолаи диссертационӣ ва автoreferatро боз ҳам баландтар менамуд; дар дисплазитсияи моддаи 202¹ КҔ ҶТ ибораҳои ғайриқонунӣ истехсол, тайёр ва коркарди прекурсорҳо истифода шудааст; вобаста ба кушодани фарқияти мағҳумҳои зикршуда, назари муаллифро ҳангоми ҳимояи рисолаи номзадӣ меҳостам фахмем; аз мазмуну муҳтавои авtoreferati мазкур бармеояд, ки муаллиф то ҳадди зарурӣ масъалаҳои дар наздаш гузошташударо ҳал намудааст, вале новобаста ба ин, баъзе масъалаҳое дар самти таҳқиқи муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо ҳамоно боқӣ мондаанд, ки таҳлилу баррасии алоҳидаро талаб менамоянд. Бинобар ин, ҳамчун эрод ҳаминро қайд менамоем, ки дар заминаҳои эмпирикии фишурдаи (автoreferati) таҳқиқоти диссертационӣ (С. 9) муаллиф маводҳои 112 парвандаи ҷиноятии шаҳсоне, ки барои содир намудани ҷиноятҳои мухаддиротӣ маҳкам шуда, дар бойгонии судҳои ноҳияҳои шаҳри Душанбе, вилоятҳои Суғду Ҳатлон маҳфузанд,

мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор додааст. Аммо, диссертант ҳамаи шахру ноҳияҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз он ҷумла ВМКБ-ро мавриди омӯзиш қарор надодааст. Мехостем, муалиф назари худро вобаста ба ин ҳолат асоснок намояд. Ба сифати тавсия омадааст, ки дар маводҳои эмпирикӣ гузаронидани пурсишҳо байни кормандони суд, прокуратура, тафтишот ё кормандони дастгоҳи оперативӣ барои боз ҳам асоснок намудани ақидаҳо истифода мешуд, сифати рисолаи диссертатсионӣ ва авторефератро боз ҳам баландтар менамуд.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

– гузаронидани таҳлили муқоисавӣ, муайян намудани тавсифи ҳуқуқии чиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва меъёрҳои ҳуқуқии ҷавобгарии чиноятӣ барои ғайриқонунӣ истеҳсол, тайёр кардан, коркард, соҳиб шудан, нигоҳ доштан, ба соҳибияти каси дигар додан, интиқол ё фиристонидани прекурсорҳо, нишон додани тамоюл, сохтор ва динамикаи муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо; баррасии мушкилот дар назария ва амалия вобаста ба мавзуи таҳқиқшаванда, асоснок намудани камбудиҳои дар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҷойдошта ва дар ин замина пешниҳод намудани тавсияҳо ҷиҳати бартараф намудани онҳо; таҳқиқоти алломатҳои объективии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо; таҳқиқоти алломатҳои субъективии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо; таҳлил ва баҳогузории вазъи чинояту ҷинояткорӣ дар самти муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо; муайян намудани шахсияти ҷинояткор, ки бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо машғул мебошад; ошкор намудани сабабу шароитҳои мусоидаткунанда дар содир кардани муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо ва муайян намудани роҳҳои пешгирии он; пешгирии ҷинояткорӣ дар самти аз муомилоти қонунӣ ба ғайриқонунӣ нагузаштани прекурсорҳо; коркард ва асосноккунӣ ҷиҳати рушди қонунгузории ҷиноятӣ вобаста ба муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо, андешидани чораҳои зарурӣ ҷиҳати баланд бардоштани самаранокии муқовимат бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо;

– мафҳуми прекурсорҳо ба тариқи зайл пешниҳод шудааст: «Прекурсорҳои воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ аз моддаҳои химиявии муайян иборат буда, ҳангоми истеҳсол, тайёр кардан ва коркарди воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ ба сифати реагент истифода шуда, зери назорати давлат қарор доранд»;

– вобаста ба таҷрибаи тафтишотии мақомоти хифзи ҳуқуқ, модели намунавии иттилоотии шахсияти ҷинояткор бо назардошти маълумоти зерин тартиб дода шудааст:

- синну сол: аксарияти шахсони ба ҷавобгарӣ қашидашуда аз 30 сола боло буда, баъдан шахсони 18 – 29 сола ва шахсони 14 – 17 сола;
- шуғл: шахсони бекор ва бемашғулияти муайян – 60 %; ронандагони автомашинаи боркаш – 30 %; ронандагон – 3 %; соҳибкорон – 5 % ва коргарон – 2 %;
- ҷойи истиқомат: – 59,4 % сокинони шаҳр ва 40,6 % – сокинони ноҳияҳо;
- ҷинсият ва тарзи содир намудан: дар ҳама ҳолатҳои муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо аз ҷониби мардон дар шарикӣ аз ҷониби гурӯҳи муташаккили ҷиноятӣ содир шудааст;
- шаҳсият: бо истифода аз таҷрибаи дигар давлатҳо 80 % муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо аз ҷониби нашъаҷаллобон содир мешавад.

Рисоланавис ба модели намунавии шаҳсияти ҷинояткор бо истифода аз таҷрибаи давлатҳои хориҷӣ ҳамзамон, ҳусусияти дигари ҷинояткорро илова намуда, бар он ишора намудааст, ки дар бештари ҳолатҳо маҳз нашъаҷаллобон бо муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо машғуланд;

– дар натиҷаи омӯзиш, таҳлил ва истифода аз амалия пешниҳод карда шудааст, ки ба моддаи 202¹ КҶ ҶТ эзоҳ, дар шакли зайл илова карда шавад: «Шаҳсе, ки прекурсорҳои ғайриқонунӣ бадастовардаро ихтиёран супорад, аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод карда мешавад, агар дар кирдори ӯ таркиби ҷинояти дигар мавҷуд набошад»;

– пешниҳод шудааст, ки ба боби 22 КҶ ҶТ «Ҷиноятҳо ба муқобили саломатии аҳолӣ», моддаи 202³ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«Моддаи 202³. Ҷалб ё моил кардани шаҳс барои содир намудани ғайриқонунӣ истеҳсол, тайёр кардан, коркард, соҳиб шудан, нигоҳ доштан, ба соҳибияти каси дигар додан, интиқол ё фиристонидани прекурсорҳо»;

– ҷиҳати такмил додани КҶ ҶТ ва самаранокии истифодаи он, пешниҳод шудааст, ки дар қ. 5 м. 36 КҶ ҶТ пас аз қалимаи «дастур» қалимаи «маблағгузорӣ» илова карда шавад;

– пешниҳод шудааст, дар банди «а» қисми З моддаи 202¹ КҶ ҶТ чун ҳолати вазнинкунанда, баъд аз қалимаҳои «гурӯҳи муташаккил», қалимаҳои «иттиҳоди ҷиноятӣ (ташкилоти ҷиноятӣ)» илова карда шаванд;

– қисми З моддаи 202¹ КҶ ҶТ ҷазои вазнинтар аз 12 то 15 сол маҳрум сохтан аз озодӣ муқаррар гардад;

– дар банди «а» қисми 2 моддаи 202¹ КҶ ҶТ ва банди 7-и қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҷрибаи судӣ оид ба баррасии парвандаҳои ҷиноятӣ марбут ба муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ё прекурсорҳо» қалимаи «такроран», ба қалимаи «яқчандкарата» иваз карда шавад.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот дар зарурати объективона коркарди қоидаҳои илман асоснокшуда, хулосаҳо ва тавсияҳо ифода мейбад, ки ба такмили қонунгузории ҳуқуқии чиноятӣ вобаста ба муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо, масъалаҳои мубрами дуруст бандубаст кардани таркиби чинояти таҳқиқшаванда ва ҳангоми баррасии санадҳои меъерии ҳуқуқӣ дар соҳаи муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо маҳсуб мейбад. Таҳқиқоти диссертационӣ дар оянда ба заминаҳои ҳуқуқии муомилоти прекурсорҳо дар ҷумҳурӣ тақвият бахшида, барои инкишофи илми ҳуқуқӣ чиноятӣ, инчунин ба дигар масъалаҳои марбут ба мавзуи таҳқиқшаванда мусоидат менамояд.

Аҳамияти амалии таҳқиқоти диссертационӣ дар он зоҳир мегардад, ки пешниҳоду тавсияҳои аз ҷониби диссертант таҳиягардида ва натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ метавонанд ҳангоми такмили санадҳои меъерии ҳуқуқӣ дар соҳаи муомилоти қонунӣ ва ғайриқонуни прекурсорҳо, инчунин ҳангоми омода намудани қарорҳои Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба бандубости чиноятҳои мухаддиротӣ, дар фаъолияти қонунгузории кумитаҳо ва комиссияҳои даҳлдори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти бар зидди муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо муборизабаранд, дар рафти таҳқиқоти илмӣ, зимни бозомӯйӣ ва такмили ихтисос дар донишгоҳу донишкадаҳо, самаранок истифода шаванд.

Дараҷаи эътиимоднокии натиҷаҳо. Эътиимоднокии таҳқиқоти кори илмӣ, бо омӯзиши адабиётҳои олимони барҷастаи соҳаи криминология, адабиётҳои умумӣ ва маҳсус, ҷамъоварӣ, таҳлил ва баҳогузории талаботи қонунгузории ватаниӣ ва ҳориҷӣ марбут ба мавзуи таҳқиқшаванда, инчунин фикру ақидаҳои як қатор олимон, ки вобаста ба муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо иброз намудаанд, асоснок карда мешавад.

Эътиимоднокии таҳқиқоти илмӣ инчунин, аз истифодаи қонунгузорӣ ва таҷрибаҳои амалии давлатҳои ҳориҷӣ дар самти муқовимат бар зидди муомилоти ғайриқонуни прекурсорҳо ва назорати муомилоти қонунии онҳо, таҳлили маълумотҳои омории кишвар ва берун аз он, омӯзиши якчанд парвандаҳои чиноятӣ иборат мебошад. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ аз он сабаб эътиимодноканд, ки онҳо бо дарназардошти талаботи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кодекси чиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо», қарори Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҷрибаи судӣ оид ба баррасии парвандаҳои чиноятӣ марбут ба муомилоти ғайриқонуни воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ё прекурсорҳо», Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи чораҳои таъхирназарӣ оид ба тақвияти мубориза бо муомилоти

ғайриқонунии маводи мухаддир» ва Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Стратегияи миллӣ оид ба назорати маводи нашъаовар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2030», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Рӯйхати миллии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои онҳо», фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ҳамкориҳои вазорату идораҳо дар соҳаи мубориза бо муомилоти ғайриқонунии маводи нашъадор ва назорати муомилоти қонунии онҳо», Консепсияи сиёсати ҳуқуқии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Консепсияи сиёсати ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2028, Конвенсияи ягонаи СММ дар бораи воситаҳои нашъадор (1961), Конвенсия дар бораи моддаҳои психотропӣ (1971), Конвенсия дар бораи мубориза ба муқобили муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ (1988), КҔ Федератсияи Россия, КҔ ҷумҳуриҳои Ӯзбекистон, Қазоқистон, Қирғизистон ва қонунгузории зиддимуҳаддиротии ин давлатҳо ба даст оварда шудаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ: дар таҳқиқи бевоситай масоили тавсифи ҳуқуқии ҷиноятӣ ва криминологии муомилоти ғайриқонунии прекурсорҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, пешниҳоди нуктаҳои илмӣ, натиҷаҳо ва дигар дастовардҳо ифода меёбад, ки онҳо аз нигоҳи илмӣ ва амалияи ҳуқуқтатбиқкунӣ асоснок карда шудаанд.

Дар ҷаласаи Шӯрои диссертационӣ аз санаи 12-уми ноябрி соли 2022 Шӯрои диссертационӣ қарор қабул намуд, ки ба Муродзода Фирӯза Рузӣ дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ дода шавад.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ аз 15 нафар аъзои Шӯрои диссертационӣ 12 нафар иштирок доштанд, ки аз онҳо 5 нафарашон докторони илм аз рӯи ихтисоси диссертасияи баррасишаванда мебошанд. Аз 12 нафар аъзои Шӯрои диссертационии дар ҷаласа иштирокдошта овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмӣ 12 нафар; муқобили додани дараҷаи илмӣ - нест; бетараф - нест, бюллетенҳои истифода нагардида ва беэътибор - нест.

Раиси Шӯрои диссертационӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор

Шарипов Т.Ш.

И.в. котиби илмии Шӯрои диссертационӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
12 ноября соли 2022

Гадоев Б.С.